

Ιατρική ή «παραγωγή υγείας»; (Δρ. Γεώργιος Μαθιουδάκης, Διευθυντής Πνευμονολογικής Κλινικής Γενικού Νοσοκομείου Πειραιά)

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=27105>]

Κι όμως! Η παρακμή της ιατρικής δεν φαινόταν ούτε νομοτελειακά επιβαλλόμενη ούτε τελεολογικά πεπρωμένη, όταν δακρύζαμε μπροστά στην νοσηλεύτρια που μας έδινε για πρώτη φορά να φορέσουμε την πρώτη μας ιατρική μπλούζα, στην ιματιοθήκη της προπαιδευτικής Κλινικής, που πρωτοσυναντήσαμε την αυτεπίγνωστη και σεμνή Διαγνωστική, την γεμάτη αυτοπεποίθηση και επιφυλακτικότητα Θεραπευτική, την γεμάτη αισιοδοξία και περισυλλογή Πρόληψη, τα πρώτα ερευνητικά σκιρτήματα, να ανακαλύψουμε τις δικές μας Αμερικές, σχεδιάζοντας καινούργιες, απάτητες πορείες.

Οι γιατροί με την Ιπποκρατική τους φυσιογνωμία καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα, επιστημονικό-κοινωνικής δράσης, που οριοθετείται από τον γεμάτο αυτοπεποίθηση Ασκληπιάδη, τον μεθυσμένο από την δύναμη του, τον προικισμένο με όλα τα χαρακτηριστικά της γνώσης, τον δυνάμενο να εκφέρει την αυθεντική γνώμη και τον λαϊκότερο Δημοκήδη, που ολοκληρώνει την εικόνα του οικογενειακού γιατρού, του ταπεινού, του φίλου, του βασικού κοινωνικού εταίρου, που ξέρει να συνοδεύει την ακριβή και σίγουρη διάγνυσή του με φιλικές συμβουλές σχετικά με τους κανόνες ζωής, που έπρεπε να ακολουθήσει ο ασθενής του, σ' ένα πλαίσιο που εγγυόταν την συνάντηση της ευσυνειδησίας με την εμπιστοσύνη και την χωρίς όρους ευπείθεια [tu duca, tu signore e tu maestro: εσύ οδηγός μου, κύριός μου και δάσκαλος.

Ο παραγωγός υγείας-πάροχος υπηρεσιών

Σήμερα ένας όρος καινούργιος ζητεί με μανία να λάβει την θέση του στα ανθρώπινα λεξιλόγια, λίγο πριν σιγήσουν: παραγωγός υγείας ή πάροχος υπηρεσιών. Ταυτόχρονα, ενώ οι καταστροφικές επινοήσεις του ανθρώπου υψώθηκαν σε τιμές ιλίγγου, η ιατρική δεν έγινε παρά μια ακριβή αγορά, που συνθλίβεται στον αδυσώπητο πόλεμο του ανταγωνισμού. Και ο ρόλος της από προστατευτικός που ήταν ανέκαθεν σήμερα είναι καθαρά δραματικός. Ανταγωνίζεται την υγεία και όπου -ολοένα αραιότερα- την συναντά, την αμφισβητεί, την υποψιάζεται, την ιατρικοποιεί, κι έτσι την υποσκάπτει. Η Ιατρική έγινε μια υπερτροφική βιομηχανία.

Σ' ένα τέτοιο υπό διαμόρφωση σύστημα δεν μπορεί να αποτελεί εισροή ο Ιατρός,

υπό τις ιδιότητες που εμπλουτίζεται, δηλαδή με την ιπποκρατική του υπόσταση. Μια τέτοια παράμετρος, με την καθιερωμένη πληθώρα βαθμών ελευθερίας, εκβάλλεται από το σύστημα και ο γιατρός -υπό την θεσμική του υπόσταση- πρέπει να συρρικνωθεί και να εκπροσωπηθεί από τον υπό αναζήτηση μέγιστο κοινό διαιρέτη του, ώστε να ενταχθεί στην ευρύτερη ομάδα αντίστοιχης ομοιογένειας. Η ιπποκρατική Ιατρική οικοδομείται σε ευρεία θεωρητική και πρακτική βάση, συγκεντρώνει, αξιολογεί και αφομοιώνει κάθε ιατρική γνωστική πληροφορία περί όλων εκείνων... «υφ' ών γίγνεται τε και φθείρεται, πάνθ' όσα γένεσιν και φθοράν επιδέχεται...». Συναθροίζει την κλινική εμπειρία, διαμορφώνει την ιατρική αίσθηση, περιφρουρεί την ιατρική συνείδηση, διαπιστώνει, κατανοεί και περιγράφει τα αναγνωρίσιμα νοσογραφικά πρότυπα και διδάσκει πώς να αντιστοιχούνται στις διάφορες κλινικές εικόνες. Εγγυάται τα θέσφατα της Ιατρικής Τέχνης, σαν ανθρωπιστικής Επιστήμης, επιμελείται και περιφρουρεί τον εξανθρωπισμό της βιοϊατρικής τεχνολογίας, τα επιτεύγματα της οποίας εκμεταλλεύεται, αλλά ταυτόχρονα, χειραγωγεί. Γιατί η Ιατρική δεν αρνείται την συνεπικουρία της τεχνολογίας, αλλά αυτό δεν μπορεί να σημαίνει εξαλλαγή της υποστάσεώς της και αποπροσανατολισμό του κοινωνικού της ρόλου. Με την βοήθεια της τεχνολογίας, η Ιατρική προσηλωμένη στα ιπποκρατικά της θέσφατα θα συνεχίσει, για πάντα, μέσα από μια βιοηθική, που διαμορφώνεται στις πεπρωμένες σχέσεις «γιατρού-ασθενούς» και «επιστήμης-κοινωνίας», το θετικό της έργο για την συνεχή βελτίωση της ποιότητας της ζωής.

Οι «παραγωγοί υγείας» θα μείνουν, απλώς, φαντάσματα μιας αλλοτριωμένης πραγματικότητας, στην οποία οι κάθε λογής έμποροι μπορούν να ελπίζουν ότι θα οργανώσουν την αγορά, έτσι που αφειδώς να πουλιέται αυτό που προξενεί καταστροφή και ταυτόχρονα αυτό που την επιδιορθώνει.

Παρατήρηση: Το παρόν άρθρο δημοσιεύθηκε στο τεύχος Νο 12 του περιοδικού «ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ» (Αύγουστος - Νοέμβριος 2003).

Ευχαριστούμε το Μαιευτήριο ΙΑΣΩ για την παραχώρηση των φωτογραφιών.